

PÅ KORNET

Till de jaktvårdsåtgärder som kan utföras så här års hör byggandet av konstgryt. Många anser kanske att det är en onödig åtgärd — gryt finns ju redan i markerna. Många av dessa är emellertid svåra. Rävnen har utmärkta försvarspositioner. Grythunden har svårt att komma åt honom. Väntan vid grytet blir ofta lång och kall och inte så sällan resultatlös. Sådana gryt bör stenas igen, då man är säker på att de är tomma, och ersättas med konstgryt. Dessa kan byggas så att räven är lätt att få ut t. o. m. utan grythund.

Grävlingarna har — som jag nämnde i aprilnumret — ökat, och är knappast så ofarliga för småviltet som många tror. Ett bevis för detta fick jag nyligen, då en grävling grävt sig in under vårt hägn för kronvilt, där kanadagäss häckar på en blötmyr. På en natt hade han hittat och rövat alla de fyra bon som fanns och som hade ett inbördes avstånd av ca 100 m. Två av dem låg ute på tuvor i vattensamlingar, men Grimbart har som bekant inget emot en liten simtur. Har man ett välbyggt konstgryt, där grävlingen inte har möjlighet att gräva sig ut, kan man lätt komma åt honom genom att sätta fällor i ingångarna eller genom att lyfta av locken till kittlarna och knäppa honom med ett finkalibrigt kulvapen.

Mitt första konstgryt byggde jag för över 30 år sedan i en västgötsk enbuskbacke. Grytet hade formen av ett A och de ca 20 m långa gångarna grävdes, spettades och korpades ner till frostfritt djup i den betonghårda pinnmon. Det behövdes många svettiga timmar innan lägenheten var klar för inflyttning, men när den väl var klar, togs den snart i bruk. Under de närmaste åren stupade många Micklar vid det grytet, och resultatet uppvägdde sålunda mer än väl arbetsinsatsen vid byggandet.

Sedan dess har jag byggt många konstgryt och har vunnit en hel del erfarenheter. För det första har jag

konstaterat att grytet ingalunda behöver grävas ner till frostfritt djup. Det räcker bra med en eller ett par decimeters jordlager ovanpå gångarna, varom mera nedan. För det andra har jag märkt att man bör göra långa gångar. Det ökar trivselen för Mickel. Några av de gryt som jag byggt har stått tomma år efter år, men har tagits i bruk sedan jag ökat gångarnas längd, som bör vara 20 m eller mera. Valet av plats för grytet betyder givetvis mycket. Läget bör helst vara ostört, men räven (och givetvis grävlingarna) tål en hel del oljud. Att en landsväg med bullrande trafik går fram i närheten oroar dem inte. Det mest använda av alla de 110 gryten på den bevakning där jag bor är ett konstgryt, som jag byggt ett par hagelhåll från min bostad och från hundgårdarna, där jockarna ibland tävlar om vem som kan låta mest. Det bryr rävarna sig inte om men vad som oroar dem är om det gång efter annan går fram människor över grytet.

Det finns sålunda ingen anledning att bygga grytet långt inne i skogarna. Det är bättre att ha det i närheten av en väg. Då kan man lätt kontrollera det och slipper att pulsa iväg allt för långt i lössnön för att se om Mickel är hemma.

Att grytet håller sig torrt är av

utomordentligt stor betydelse. Det bör sålunda ligga på en kulle eller i en sluttning, där man kan se till att kittlarna ligger högt och att gångarna sluttar mot mynningarna. Bygger man grytet ute på slätten, måste man vara beredd på att rävarna är svåra att få ut om snön ligger djup och lös, och det är ju då de helst ligger inne. Under sådana perioder ligger rävarna ofta ovanpå grytet och solar sig, vilket också kan vara värt att hålla i minnet, då man väljer plats. Det kan vara bra att ha en kulle att smyga bakom, om man vill skjuta Mickel på legan. Bygger man grytet invid ett vattendrag, får det besök även av minken, som på det sättet kan gå att komma åt, och av uttern, som givetvis ska lämnas i fred. För honom skall grytet innebära en ökning av det skydd, som den viltarten så väl behöver. Ibland kan en stenbunden och blockig backe vara en utmärkt plats för grytet. Dels därför att folk sällan går dit, och dels därför att räven där ofta går och letar efter hål under stenarna. Ibland kanske man rent av kan utöka ett tillfällighetsgryt, som ofta finns på en sådan plats.

Den vanligaste formen på ett konstgryt är hästskon med en kittel längst upp. Grytet kan också formas på annat sätt. A- eller P-formen används ibland, men i sådana gryt brukar det

